

VERSLAG DOORLICHTING BVH

HIBERNIASCHOOL MID STEINERSCH ANTWERPEN TE ANTWERPEN

Hoofdstructuur	secundair onderwijs
Instellingsnummer	29553
Instelling	Hiberniaschool Mid Steinersch Antwerpen Volkstraat 40 - 2000 ANTWERPEN
Beleidsverantwoordelijke	Johannes BARKMEIJER
Telefoonnummer	03 293 28 98
E-mail	info@hiberniaschool.be
Website	www.hiberniaschool.be
Bestuur	VZW Hiberniaschool, Middelb. Steinersch. Volkstraat 40 - 2000 ANTWERPEN
Scholengemeenschap	SG Steinerscholen SO Kasteellaan 54 - 9000 GENT
Centrum voor leerlingenbegeleiding	Provinciaal CLB Antwerpen Markgravelei 86 - 2018 ANTWERPEN
Start- en einddatum doorlichting	21/10/2025 - 23/10/2025
Inspectieteam	Erwin HUYBREGHTS Peter RÖMERS

Inhoud

1	Toelichting	3
1.1	Wat onderzoekt de onderwijsinspectie tijdens een doorlichting BVH?	3
1.2	Hoe voert de onderwijsinspectie haar onderzoeken uit?	3
1.3	Hoe beoordeelt de onderwijsinspectie?	3
1.4	Welke adviezen formuleert de onderwijsinspectie?	4
1.5	Hoe gaat het verder na de doorlichting BVH?	5
2	Administratieve situering	6
3	In welke mate voert de school een doeltreffend beleid op het vlak van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne?	7
4	Respecteert de school de regelgeving?	11
5	Samenvatting	12
5.1	In welke mate voert de school een doeltreffend beleid op het vlak van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne?	12
6	Advies betreffende de erkenning en aanbevelingen	13

1 Toelichting

1.1 Wat onderzoekt de onderwijsinspectie tijdens een doorlichting BVH?

De doorlichting BVH biedt een antwoord op volgende onderzoeksvraag:

- In welke mate voert de school een doeltreffend beleid op het vlak van woonbaarheid, veiligheid en hygiëne?

De onderwijsinspectie beantwoordt deze vraag aan de hand van vier deelonderzoeken:

1. een onderzoek naar de planning en uitvoering
2. een onderzoek naar de ondersteuning
3. een onderzoek naar de betrouwbare en cyclische evaluatie
4. een onderzoek naar het borgen en bijsturen.

1.2 Hoe voert de onderwijsinspectie haar onderzoeken uit?

De onderwijsinspectie gaat na of de school tegemoetkomt aan de kwaliteitsverwachtingen uit het OK. Om de onderzoeksgegevens te verzamelen, gebruikt ze verschillende onderzoeksmethoden en raadpleegt ze uiteenlopende bronnen (kwantitatieve en kwalitatieve data, documenten, observaties, gesprekken en gevalstudies). Ze benut ook informatie verkregen door observatie tijdens de voorafgaande doorlichting en tijdens het voorafgaande gesprek met het beleid, de preventieadviseur en/of de lokale contactpersoon inzake BVH. De onderwijsinspectie kan ook relevante stakeholders bij de onderzoeken betrekken.

1.3 Hoe beoordeelt de onderwijsinspectie?

De onderwijsinspectie situeert de kwaliteitsontwikkeling en de kwaliteit van de school aan de hand van ontwikkelingsschalen. Zo wil ze de school stimuleren om de kwaliteit te (blijven) ontwikkelen. De ontwikkelingsschalen zijn gebaseerd op het OK en bestaan telkens uit vier niveaus.

Beneden de verwachting

Er zijn meerdere essentiële punten ter verbetering.

Benadert de verwachting

Er zijn, naast sterke punten, ook nog meerdere punten ter verbetering. Daardoor komt het geheel nog niet tegemoet aan de verwachting.

Volgens de verwachting

Er zijn veel sterke punten en hoogstens kleine punten ter verbetering. Het geheel komt tegemoet aan de verwachting.

Overstijgt de verwachting

Er zijn veel sterke punten, met inbegrip van significante voorbeelden van goede praktijk.

Het ontwikkelingsniveau **volgens de verwachting** bevat de kwaliteitsverwachtingen uit het OK. Dit niveau betekent dus voluit *volgens de verwachting uit het referentiekader voor onderwijskwaliteit*.

Het ontwikkelingsniveau **overstijgt de verwachting** bevat dezelfde kwaliteitsverwachtingen als **volgens de verwachting**, maar voor dat niveau verwacht de onderwijsinspectie ook een voorbeeld van goede praktijk.

De criteria voor een voorbeeld van goede praktijk zijn:

- Een voorbeeld van goede praktijk overstijgt het gangbare.
- Een voorbeeld van goede praktijk heeft een positieve impact op het welzijn of de veiligheid van de lerenden en de teamleden.
- Een voorbeeld van goede praktijk is ingebed in de werking van de instelling.
- Een voorbeeld van goede praktijk is grondig en doeltreffend onderbouwd vanuit evaluaties, risicoanalyses of specifieke noden van de instelling met betrekking tot de bewoonbaarheid, veiligheid of hygiëne.
- Een voorbeeld van goede praktijk kan andere instellingen inspireren.

1.4 Welke adviezen formuleert de onderwijsinspectie?

De onderwijsinspectie formuleert een advies aan de Vlaamse Regering over de verdere erkenning van de school.

Er zijn twee adviezen mogelijk.

- Als de school in voldoende mate tegemoetkomt aan de erkenningsvoorwaarden, formuleert de onderwijsinspectie **een gunstig advies**. Dit advies heeft twee varianten:
 - een gunstig advies zonder meer
 - een gunstig advies met de verplichting om te werken aan de tekorten.
- Als de school niet in voldoende mate tegemoetkomt aan de erkenningsvoorwaarden, formuleert de onderwijsinspectie **een ongunstig advies**. Dit advies heeft twee varianten:
 - Een ongunstig advies met mogelijkheid om te verzoeken dat de procedure tot intrekking van de erkenning niet opgestart wordt op voorwaarde dat het bestuur van de school zich bij het werken aan de tekorten extern laat begeleiden. Indien het bestuur van de school gebruikmaakt van het recht om te verzoeken dat de procedure tot intrekking van de erkenning niet opgestart wordt en zich extern laat begeleiden, volgt er een nieuwe doorlichting BVH. Die nieuwe doorlichting BVH vindt plaats binnen een termijn die de onderwijsinspectie bepaalt op basis van de ernst en de aard van de tekorten.
 - Een ongunstig advies zonder mogelijkheid om te verzoeken de procedure tot intrekking van de erkenning niet op te starten. Het bestuur van de school kan een beroep indienen tegen die onmogelijkheid binnen een termijn van dertig kalenderdagen na de mededeling van dit advies. Binnen de 60 kalenderdagen na het indienen van het beroep, onderzoekt een nieuw en paritair samengesteld doorlichtingsteam de argumenten die het bestuur van de school aangeeft om te rechtvaardigen dat er wel een mogelijkheid moet zijn om te verzoeken de procedure tot intrekking van de erkenning niet op te starten.

1.5 Hoe gaat het verder na de doorlichting BVH?

De school ontvangt het doorlichtingsverslag enkele dagen na het einde van de doorlichting BVH. Feitelijke onjuistheden kunnen op dat moment nog worden rechtgezet. Het advies en de inschalingen worden echter niet meer gewijzigd.

Uiterlijk binnen dertig kalenderdagen na de ontvangst van het doorlichtingsverslag kan het beleid of het bestuur van de school een bijkomende verduidelijking van het doorlichtingsverslag aanvragen bij de inspecteur-generaal. Die aanvraag gebeurt zoals aangegeven op de website van de onderwijsinspectie. De onderwijsinspectie plant de bespreking zo spoedig mogelijk en het beleid of het bestuur van de school bepaalt zijn vertegenwoordiging.

Voor meer informatie: raadpleeg www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be.

2 Administratieve situering

De school organiseert onderwijs in volgende vestigingsplaats(en):

- Volkstraat 40 - 2000 ANTWERPEN
- De Vrièrestraat 36 - 2000 ANTWERPEN.

3 In welke mate voert de school een doeltreffend beleid op het vlak van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne?

Het bestuur van de school is verantwoordelijk voor de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne van de gebouwen en lokalen. Aan de hand van volgende processen gaat de onderwijsinspectie enkel na of de school hiervoor een doeltreffend beleid ontwikkelt en voert:

- elektriciteit
- gebouwen en onderhoud
- noodplanning
- producten met gevaarlijke eigenschappen.

Planning en uitvoering De school heeft een globaal preventieplan (GPP) dat een periode van vijf jaren bestrijkt. Het jaaractieplan (JAP) vertrekt van het GPP maar werkt dit verder onvoldoende uit. De afgelopen jaren kenden het GPP en het JAP weinig evolutie. Acties en doelen komen jaarlijks terug, zonder of met slechts zeer beperkte vooruitgang. De oorzaken hiervan blijken de afwezigheid van een preventiemedewerker te zijn en een gebrek aan investeringen in bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne (BVH) en in de infrastructuur. Het GPP en JAP zijn momenteel geen functionele instrumenten waarmee de school haar veiligheidsbeleid vorm geeft. Een systematiek van dynamische risicobeheersing is er momenteel niet; noodzakelijke acties en maatregelen om risico's te voorkomen of in te perken en schade te voorkomen of te beperken, ontbreken. De school besteedt geen aandacht aan compenserende maatregelen. Zo compenseert ze bijvoorbeeld de zeer lange evacuatie tijd voor vestiging Volkstraat niet. Evenmin neemt ze voldoende maatregelen om veilig te werken op hoogte. De school beperkt zich hoofdzakelijk tot het dagelijkse onderhoud van de gebouwen. Ze investeert sinds kort in een voorzichtige inhaalbeweging. De nieuwe preventieadviseur en de patrimoniumbeheerder ondernemen actie om een systematiek op te zetten en de risicobeheersing op te starten, beginnend met een nieuw JAP. De effecten hiervan zijn nog niet zichtbaar in de praktijk.

**BENEDEN DE
VERWACHTING**

Ondersteuning De school ondersteunt de opstart van de risicobeheersing met personele middelen via de aanstelling van een patrimoniumbeheerder en een preventieadviseur. De bescheiden tijdsbesteding voor deze rollen staat echter niet in verhouding tot de zeer grote uitdagingen waarvoor de school staat. De ondersteuning via financiële en materiële middelen is onduidelijk en onzeker. De school rekent voor werken die financieel zwaar doorwegen sterk op middelen vanuit de overheid via AGION. Het is echter onduidelijk in welke fase dossiers zich bevinden (in ontwerp, in aanvraag, goedgekeurd...) en wat dit concreet financieel betekent voor de school. Doordat de school nog geen langetermijnperspectief op (eigen) financiële middelen heeft, kan ze geen planning maken om tekorten weg te werken en noodzakelijke investeringen uit te voeren. De structurele onderinvestering in de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne leidde ertoe dat acties en maatregelen weinig tot niet werden uitgevoerd noch geëvalueerd. De recente inspanning van de preventieadviseur om het personeel te betrekken bij het veiligheidsbeleid, volstaat vooralsnog niet om de veiligheidscultuur te versterken. Zo toont het onderzoek aan dat de teamleden zich niet betrokken voelen bij preventie en te weinig verantwoordelijkheid nemen voor de veiligheid. Dat blijkt onder meer uit het gebrek aan orde en netheid in sommige klaslokalen, het belemmeren van vluchtwegen en het gebruiken van kaarsen met open vlam tijdens de lessen. Tot slot ontbreekt een duidelijke hiërarchische lijn met heldere mandaten en rollen en verzaakt de school om de verplichte lokale inspraak en participatie te organiseren.

**Cyclische en betrouwbare
evaluatie
BENEDEN DE
VERWACHTING**

Bij gebrek aan systematiek, evalueert de school de processen en bijhorende acties vooralsnog niet. Hoewel ze beschikt over bronnen of de expertise van relevante partners vindt deze informatie zijn weg onvoldoende naar het GPP of naar andere instrumenten. Een deel van de informatie die ze nodig heeft voor een betrouwbare werking ontbreekt. Niet alle vereiste controles, keuringen en nazichten gebeuren tijdig. Dit blijkt bijvoorbeeld uit de verslagen van de keuring van de laagspanningsinstallaties, de risicoanalyse brand en de niet-onderzochte impact van een gebruikersbeperking vanuit de stad voor een van de onderwijslocaties. Tijdens het onderzoek werden binnen alle geselecteerde processen ernstige tekortkomingen vastgesteld doordat de school haar eigen werking onvoldoende evalueert. Binnen het proces 'Elektriciteit' treden op verschillende plaatsen gevaarlijke situaties op met stekkerdozen en verlengdraden wat het brandgevaar verhoogt, en met genaakbaar koper wat tot elektrocutie of elektrisering kan leiden. De hygiëne in de toiletten voldoet niet, door een veel te lage poetsfrequentie. Risicovolle onderhoudswerken op grote hoogte aan het gebouw worden uitgevoerd zonder de juiste collectieve en persoonlijke beschermingsmiddelen. Binnen het proces 'Noodplanning' sluimeren veel latente fouten die leiden tot ernstige risicovolle situaties. Zo sluiten de meeste compartimenteringsdeuren niet, zijn veel pictogrammen fout, blijken de evacuatieplannen verouderd en onduidelijk, veroorzaakt opslag in trappenhallen en brandwegen en de kelder een enorme brandlast en hinder bij evacuatie, ontbreekt een beleid rond het laden van batterijen en het gebruik van kaarsen, duurt de evacuatie van het complexe gebouw van de Volkstraat veel te lang en zijn evacuatiewegen op beide vestigingen belemmerd, onduidelijk of op slot. Er werden tijdens het onderzoek tevens ernstige problemen vastgesteld binnen het proces "Producten met gevaarlijke eigenschappen". In het opslag-/preparatielokaal voor producten met gevaarlijke eigenschappen (PMGE) werden producten aangetroffen die zeer ernstige gezondheidsrisico's inhouden en waarvan het gebruik op school daarom uitdrukkelijk wordt afgeraden. De opslag van alle PMGE gebeurt momenteel in eenvoudige kasten met deuren met glas. Een (risico)analyse of veiligheidskasten essentieel zijn voor een veilige opslag, ontbreekt. Een eerste, waardevolle selectie van te behouden en af te voeren PMGE werd in augustus gemaakt. De af te voeren PMGE staan echter nog steeds in lekbakken opgeslagen in dit lokaal. Doorheen de school staan heel wat PMGE verspreid die aan de beheersing ontsnappen en/of waarvan de etikettering ontbreekt en verouderd is. Al dit illustreert een belangrijk tekort in de gehanteerde systematiek. Om deze redenen werd het proces "Producten met gevaarlijke eigenschappen" als vierde proces opgenomen in de doorlichting. Door het ontbreken van evaluaties heeft de school geen zicht op de factoren die de gevaarlijke situaties veroorzaken, noch op de maatregelen die nodig zijn om het geheel van haar werking zowel voor leerlingen als voor personeel voldoende veilig te maken.

Borgen en bijsturen Op de school ontbreekt een dynamische risicobeheersing en een beleid met het oog op de fysieke veiligheid van de leef-, leer- en werkomgeving.

BENEDEN DE

VERWACHTING Hierdoor heeft de school geen zicht op de meeste facetten van BVH, weet ze niet waar haar sterke punten zitten en heeft ze weinig zicht op haar werkpunten. Recent nam ze het initiatief om een systematiek op te zetten en aanslepende werkpunten weg te werken, zoals bijvoorbeeld blijkt uit de controles en beschikbaarheid van brandblussers op beide vestigingsplaatsen. Een veel grotere en volgehouden inhaalbeweging en investering zijn vereist om tot een werkzame en doeltreffende risicobeheersing te komen en een veilige leef-, leer- en werkomgeving te creëren.

4 **Respecteert de school de regelgeving?**

De school moet zich engageren om aan volgende inbreuken op de regelgeving te werken:

- Het voeren van een doeltreffend beleid met het oog op de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne (erkenningvoorwaarde).
 - Besluit van de Vlaamse Regering tot uitvoering van het decreet van 8 mei 2009 betreffende de kwaliteit van onderwijs met betrekking tot de wijze waarop sommige bevoegdheden van de inspectie worden uitgevoerd van 1/10/2010 – art. 10
 - Besluit van de Vlaamse Regering houdende de codificatie betreffende het secundair onderwijs van 17/12/2010 - art. 15, §1, 2°

5 Samenvatting

Legende

- = beneden de verwachting
- ◆ = benadert de verwachting
- = volgens de verwachting
- * = overstijgt de verwachting.

5.1 In welke mate voert de school een doeltreffend beleid op het vlak van woonbaarheid, veiligheid en hygiëne?

Planning en uitvoering	■
Ondersteuning	■
Cyclische en betrouwbare evaluatie	■
Borgen en bijsturen	■

6 Advies betreffende de erkenning en aanbevelingen

De onderwijsinspectie formuleert over de verdere erkenning van de school een ONGUNSTIG ADVIES, met de onmogelijkheid om te verzoeken dat de procedure tot intrekking van de erkenning niet opgestart wordt.

De onderwijsinspectie formuleert de volgende tekorten met betrekking tot de erkenningsvoorwaarden:

- De tekorten wegwerken met betrekking tot planning en uitvoering.
- De tekorten wegwerken met betrekking tot ondersteuning.
- De tekorten wegwerken met betrekking tot cyclische en betrouwbare evaluatie.
- De tekorten wegwerken met betrekking tot borgen en bijsturen.